

Betegségek és öndiagnózis: weborvos lesz a Google?

[blog](#) | [egészség](#)

2016. szeptember 29.

Az öndiagnózis olyannyira létező probléma, hogy már külön [Wikipédia-oldala](#) van angol nyelven. Szakkönyveket írtak erről, és az orvosokat örületbe kergeti, hogy a Google lett a konkurenciájuk. Főleg, hogy az elhamarkodott következtések akár rossz útra is terelhetnek minket.

Adott egy kellemetlen szituáció, bizonyára sokan találkoztunk már hasonlóval: fejfájás, hasi görcs vagy épp allergia kínoz, és az ember azonnal aggódni kezd, hogy vajon milyen probléma állhat a háttérben. Mennyire súlyos, és mit kellene tenni, hogy a kellemetlenség megszűnjön? Te hogy lépsz ilyenkor? És a többi ember?

Nos, a The Pew Research Center's Internet & American Life Project [felmérése](#) szerint 2013-ban az amerikai felnőttek

- 35 százaléka a net segítségével diagnosztizálta magát,

- és amíg 41 százalékuknak az orvosa megerősítette a sejtéseket,
- addig 18 százalékuknál végül nem igazolódott be a kezdeti gyanú.
- Ennél is ijesztőbb, hogy az öndiagnosztizáló betegek egyharmada végül nem ment el orvoshoz, hogy kiderítse, igaza volt-e a Google-nak.

A Kalifornia Egyetem 2012-ben még ennél is **sokkalóbb** adatokkal állt elő: az ő felmérésükben szereplő egyének 70 százaléka rendszeresen ránézett a netre, ha épp aggályai támadtak az egészségével szemben. Kis túlzással sütireceptekre nem keresnek rá ilyen sokan, avagy a betegségek és az attól való félelem tényleg sakkban tartja az embereket.

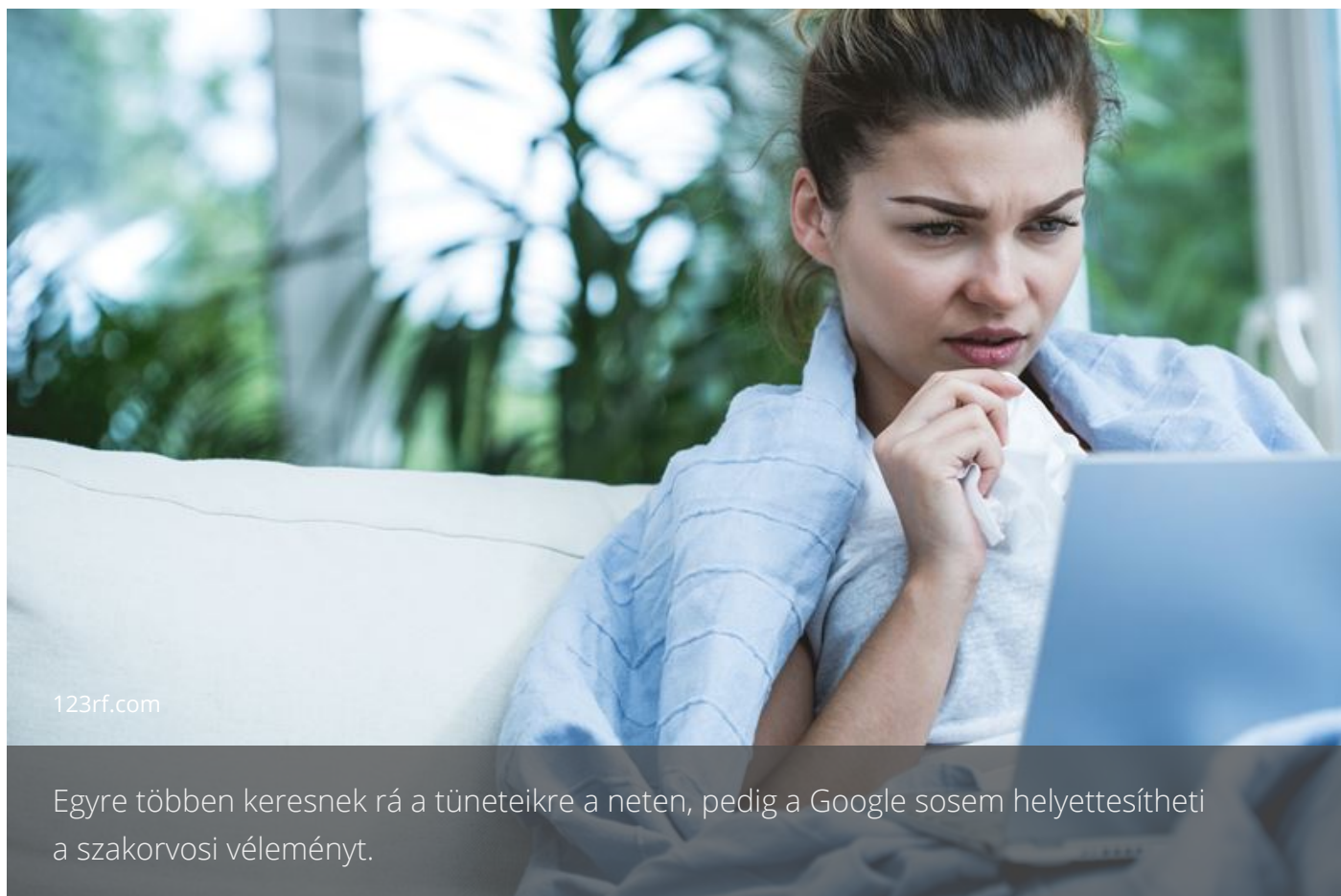
Páciens+Google nem egyenlő diagnózis

... sőt, még véletlenül sem egyenlő magával a kezeléssel. Ezért is olyan aggasztó ez az egyre gyakoribb tendencia, amely szerint a betegek mind gyakrabban hagyatkoznak a keresőkre. A Google mint weborvos ugyanis nem képes személyre szabott diagnózist adni, és amíg egyesek nem tudják a helyén kezelni a különböző oldalakon található esetleírásokat, addig mások mániákusan kutatnak újabb és újabb tünetek után. A Doktor House-ban láthattuk is, hogy ez mit okozhat:

Agyunk hajlamos arra, hogy létrehozza az általunk diagnosztizált betegség egyéb tüneteit.

Emlékezzünk csak vissza: 7. évad 11. rész, amelynek „Kobaltmérgezés” volt a címe. Hogy is volt? Cuddy amúgy rendkívül idegesítő, de épp gyengélkedő édesanyja a kórházban fekszik, és persze azonnal ránéz a netre, hogy mi okozhatja a tüneteket. House szerint a nő hipochondriás (és persze hazudik), mire Cuddy anyja megmutatja, hogy remeg a keze, ami annak a gyógyszernek a mellékhatása, amit szednie kell.

- Olvasd csak el a címkét! – mondja a nő House-nak.
- Megtettem! – mosolyodik el House elégedetten. – Amikor gépeltem, és ráragasztottam egy üvegce cukortablettára.

Egyre többen keresnek rá a tüneteikre a neten, pedig a Google sosem helyettesítheti a szakorvosi véleményt.

A cyberhondria komoly dolog, értem?

A problémának már nevet is adott a szakma: ez a **cyberhondria**, ami a betegségetől való rettegéssel, vagyis a hipochondriával szemben sokkal inkább arra utal, hogy az ember egyre inkább belegabalyodik a net segítségével történő öndiagnózisba.

De mi ennek az oka? **Talán az orvosokkal szembeni bizalmatlanság áll a háttérben?** A Kaliforniai Egyetem kutatása szerint nem valószínű, ezért a szakembereknek nem is kell azonnal sündisznóállásba kuporodniuk, ha meghallanak egy ilyen esetet. A válasz inkább az lehet, hogy az ember az internetnek köszönhetően egyre önállóbb, és persze egyre gyorsabban akarja tudni a kérdéseire a választ. Nem akar várni, ráadásul egyetlen karnyújtásnyira van tőle az a bizonyos Mágikus Válaszadó Berendezés. Ha a sütirecept, a kéthetes fogyás titka vagy az 5 legjobb horvátországi úti cél egy kattintással elérhető, akkor miért ne kereshetnénk rá a fejfájás vagy a hasgörcs esetleges okaira?

Kiváló példa erre az a 25 éves magyar fiatal fiú, aki alig került ki az egyetemről, máris beleszöppent az igazi, nagybetűs életbe (ó, bocsánat: Életbe). A stressz és az állandó számítógép-használat persze megtette a hatását, és jött a kézremegés, a gyengeség, illetve az ujjak ügyetlensége vagy épp zsibbadása. Az öndiagnózis szerint még

Parkinson vagy szklerózis is lehetett volna, de végül kiderült, hogy szerencsére nem ez állt a háttérben. A fél évig tartó aggodás és a tucatnyi orvos felkeresése persze megtette a hatását, pedig egy kis stresszoldás, nyugtató szedése és a kevesebb számítógépezés volt a gyógyír. És ez már az első orvosi vizitnél kiderült, de a Webbeteg, a Harmonet és a Dr.Diag állandó fürkészése 6 hónapig tartó gyomorgörcsöt okozott főhősünknek a megnyugvás helyett.

A fals diagnózis fordított helyzetben sem szerencsés, hiszen az ember olyan tüneteket is ignorálhat, amelyekkel viszont érdemes lenne időben orvoshoz menni. Nem véletlenül mondjuk, hogy a Google nem weborvos, és a betegségek diagnózisát nem bízhatjuk a keresési találatokra.

Barátom, a Google

Az internet forradalmi szerepét az életünkben nehéz nem túldicsérni: a tudás és az információ kézzel fogható közelségbe került, és az ember pillanatok alatt felvilágosulhat, már ha tudja, miképp kell a végtelennek tetsző források közül válogatni. A világháló megtanít minket arra, mit hihetünk el, és mit nem, de a végső vizsgán azért nem könnyű átmenni. Sokan leragadnak egy olyan könyvtárban, ahol a rossz és a jó források egyaránt a polcokon hevernek. Bármit leemelhetünk, vagyis bármit beírhatunk a keresőbe. Lehet, hogy amit találunk, igaz; de az is lehet, hogy tévútra vezet.

A Google sajnos a képzelt betegek egyik legjobb barátja lett, hiszen órákig el lehet bogarászni az adott tünetre érkező találatok között, és sokan nem is sejtik, hogy ennek komoly kockázata van.

Az orvos pedig a haját tépi.

Az öndiagnosztizálás veszélye

Valószínűleg a hétköznapi Doktor House-ai egytől-egyig találkoztak már ezzel a problémával, és amellet, hogy állandóan bosszankodnak miatta, egy kicsit talán félnek is az esetleg **veszélyektől**:

- A hipochonder viselkedésminta ronthat a páciens helyzetén (nem tudjuk magunkat lenyugtatni, és egy olyan spirálba kerülünk, ahonnan szinte nincs kiút).
- A neten olvasott dolgok általában rossz irányba terelnek minket saját állapotunkat illetően. Egyik fentebb említett példa sem jó: a túlaggodás és a

tünetek ignorálása egyaránt aggasztó a későbbiekre nézve.

- A hétköznapi ember nem tudja megfelelően szelektálni a forrásokat, és nem tudja, hogy honnan érdemes tájékozódnia a saját tüneteit illetően.
- De még ha tudja, akkor is szinte biztos, hogy nem vesz figyelembe minden tényezőt, és nem képes olyan alaposággal, tudással és tapasztalattal diagnosztizálni, mint egy orvos.
- Az öndiagnózis ismertetése **nem túl szerencsés** egy orvosi vizit során, sőt, kifejezetten káros azzal indítani. A szakemberek nem örülnek annak, ha már azelőtt megkérdőjelezzik a tudásukat, mielőtt megvizsgálnák a beteget.
- A legrosszabb pedig az, amikor a beteg nem akarja elfogadni az orvos szakvéleményét, mert a neten nem ezt olvasta. Ugye, Cuddy anyja sokunkban ott lakozik...

123rf.com

Kevés orvos örül annak, ha egy öndiagnosztizáló beteggel kerül szembe, hiszen a szakemberek nem szeretik, ha a Google-lal kell harcolniuk

Mit mondanak erre az egészségbiztosítók?

Mivel hazai statisztika az öndiagnózisról még nem érhető el, ezért megkérdeztük a Vienna Life egyik kiemelt egészségbiztosítási partnerét, az ellátásszervezéssel foglalkozó Advanced Medical Hungary-t, amely a Vienna Life 24 órás telefonos orvosi segélyvonalát működteti. A Dr. Life néven ismert telefonos szolgáltatást bármilyen egészségügyi probléma esetén igénybe lehet venni, és az orvosi csapat mindig eligazítja a betegeket azzal kapcsolatban, hogy mit érdemes a továbbiakban tenni.

Nem is találhattunk volna ennél jobb forrást ahhoz, hogy kielégítsük kíváncsiságunkat.

1. **kérdés:** Hány alkalommal veszik igénybe a Dr. Life-ot a Vienna Life ügyfelei, és milyen problémák miatt telefonálnak?

Válasz: Havonta körülbelül 2.000 hívást fogadunk a Vienna Life ügyfeleitől, és ezek harmadában adunk orvosi tanácsot. A hívások célja változatos, gyakran előfordul, hogy csak orvossal szeretnének beszélni, máskor az orvosi tanács mellett ellátásszervezés is történik.

2. **kérdés:** Melyek a leggyakoribb kérdések és a leggyakrabban felmerülő problémák?

Válasz: Leginkább a kisgyerekek akut betegségei, a különböző nőgyógyászati panaszok, így például a várandósággal kapcsolatos kérdések miatt hívnak minket. De emellett jelentős az is, amikor a páciens a felnőttkor és az időskor krónikus betegségei (magas vérnyomás, cukorbetegség, egyéb anyagcsere-betegségek, valamint hormonális, legtöbbször pajzsmirigy-betegség) iránt érdeklődik. Kapunk kérdéseket középkorú páciensektől az idős szülők kórházi elhelyezésével, ápolásával és gyógyszereivel kapcsolatban is.

3. **kérdés:** Van-e arról adat, hogy a páciensek esetleges öndiagnózisai mekkora mértékben helyesek vagy helytelenek? Tudnak-e arról, hogy végül mennyien fordulnak orvoshoz?

Válasz: Ritka, hogy a beteg telefonon előre közli, szerinte mi lehet a problémája. Inkább a tüneteket mondják el nekünk, és tőlünk várják a tanácsot. Sajnos arról sincs pontos adat, hogy a telefonálók közül végül ki fordul orvoshoz. Az estek 35%-ában egy orvosi tanács is elegendő, de a telefonálok többségének orvosi ellátásra van szüksége. A hozzánk forduló egészségbiztosítottak 99%-a megfogadja az orvosunk tanácsát.

4. **kérdés:** Mekkora a tanácsot kérők és az orvosi vizitre bejelentkezők aránya?

Válasz: A telefonálók körülbelül háromnegyede azért hív, mert orvoshoz szeretne menni, míg a maradék egynegyed tanácsot kér, és tőlünk várja, hogy eldöntsük, szükséges-e a meglévő tünetekkel szakértői segítséget kérni.

5. **kérdés:** Melyik korcsoportra jellemző, hogy jobban odafigyel az egészségére?

Válasz: Nehéz megállapítani, mivel a biztosítottak jelentős többsége dolgozó korú. A nem viszont meghatározó, és a felhasználók között jelentős a nők túlsúlya. A nők hamarabb és szívesebben fordulnak orvoshoz, és könnyebben alá is vetik magukat az orvosi javaslat szerinti ellátásnak.

Vagyis a tapasztalatok szerint az öndiagnózis jeleit nehéz kimutatni a telefonos segítségkéréskor, de a betelefonáló páciensek nagy része konkrétan tudja, hogy orvoshoz kell fordulnia.

Amikor a Google is kihasználja a kereséseinket

Nem mindenki tudja, de a Google 2008-ban elindított egy igencsak érdekes kezdeményezést „[Google Flu Trends](#)” néven. A szolgáltatás Magyarországon is elérhető volt (Influenzatrendek néven), és az a leggyakrabban keresett kifejezések segítségével próbálta a járványok idején megbecsülni az influenza előfordulását. Bár az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ publikusan elérhető adatai [igazolták](#) a Google modelljének helyességét (az amerikai CDC adatai szerint például 97 százalékos pontosságot értek el), végül a szolgáltatást mégis lelőtték. A Flu Trends viszont kiválóan rávilágított arra, hogy a keresési adatok összegyűjtése nemcsak a politikában vagy a divatban, hanem az egészségügy területén is hasznos lehet.

Mi a konklúzió?

Az, hogy a Google nem váltja ki a jó szakorvost, de nincs azzal baj, ha az ember tudatosan él. Csak ahogy nem értünk mind az informatikához vagy az épülettervezéshez, úgy a legtöbbször nem rendelkezünk orvosi ismeretekkel sem. A diagnózist hagyjuk a szakemberekre, nekünk pedig maradjon meg az, hogy odafigyelünk magunkra és szervezetünk, testünk jelzéseire. Amennyiben eddig nem foglalkoztunk az egészséges életmóddal, illetve kimaradtak a szűrővizsgálatok vagy az egészségünk felett örökös kütyük beszerzése, úgy nem árt, ha revideáljuk az álláspontunkat.

Hogy miért fontos ez? Azért, mert az időben történő diagnózis és a kezelés gyors elkezdése a betegségek nagy százalékában életet menthet. A lustaság nem állhat az egészségünk útjába. Ezek mellett érdemes még elgondolkodni azon is, hogy egészségbiztosítást kötünk, hiszen azáltal magas színvonalú magánközpontok szolgáltatásait is választhatjuk bármelyik fennálló betegség esetén. Hazánkban ma már egyre jobb minőségű a magán-egészségügyi szolgáltatás, és egyre többen [választják](#) a privát klinikákat.

Ez is érdekelni fog

2016. október 11.

2016. szeptember 26.

Egészség: így kaphatod meg a felső 10 ezer kiváltságait!

[blog](#) | [egészség](#) | [biztosítás](#)

Az egészség drága, az egészségbiztosítás pedig csak a gazdagok kiváltsága? Az emberek többsége még manapság is azt hiszi, hogy a nyugati színvonalú ellátást kínáló egészségbiztosítás a felső 10 ezer kiváltsága. Pedig nem is tévedhetnének nagyobbat.

Viccesek vagy okosak? Egészségügyi kütyükörkép

[blog](#) | [biztosítás](#) | [egészség](#)

Ó, de szép is lenne, ha minden bajunkat-betegségünket egyetlen kütyü nem csak hogy felismerné, de azonnal meg is gyógyítaná. Ettől még tényleg messze vagyunk, de az egészségügyi okoskütyük tényleg egyre jobbak és jobbak. Körkép helyett körkép.

További információk

- Rólunk
- Cégadatok
- Dokumentumok
- Nyitva tartás
- Hírek
- Sajtószoba
- Adatvédelmi tájékoztató
- Közlemények

Kapcsolat

Cím: 1138 Budapest, Váci út 135-139.

Postacím: 1438 Budapest, Pf: 428.

Tel.: 06 1 888 2 888

E-mail: info@viennialife.hu

Bankszámlaszám: 10918001-00000003-01590178

Copyright © 2016 Vienna Life Vienna Insurance Group Biztosító Zrt.

